

Biojätmed korraldatud jäätmeveos Lääne-Nigula vallas

riigi poolt on tulnud uued nõudmised jäätmekäitluses mis puudutab biojätmete liigiti kogumist. Sellest tulenevalt peab hiljemalt 31.12.2023 kohalik omavalitsus korraldama biojätmete liigiti kogumise tekkedekohalt, kui neid tekkedekohal ei kompostita (jäätmeseadus § 31 lg 4 ja 13612 ning sortimismääruse § 2 ja 3). Nõue tuleneb EL jäätmete raamdirektiivist (artikkel 22).

Mida see tähendab Lääne-Nigula valla elanikule? 2024. aasta algul algab uus jäätmeveo periood ja selle alguskuupäevast muutub biojätmete liigiti kogumine kohustuslikuks kõigile jäätmevaldajatele. See tähendab, et kõik jäätmevaldajad, kes on liidetud korraldatud jäätmeveoga (sh hooajaliselt vabastatud kinnistute omanikud), peavad biojätmeid koguma eraldi konteinerisse või kompostima seda oma kinnistul.

Uue määruse järgi on biojätmed biolagunevad aia- ja haljastujätmed ning biolagunevad köögi- ja sööklajajätmed.

Üksiklamu, paarismaja, ridaelamuboksi ja väikesed korteriarvuga hoonetega kinnistul ei pea olema biojätmete mahutit juhul,

Köögijätmed. FOTO: SHUTTERSTOCK

kui biojätmeid kompostitakse kinnistu siseselt. Neile jääb võimalus ka kasutada biokonteinerit. Suurema korteriarvuga hooned, tootlustusasutused, toidupoed ja tootlustust pakkuvad haridusasutused peavad koguma biojätmeid liigiti biojätmete mahutisse. Eelloetelust välja jäänud muud kinnistutel, kus eelduste kohaselt biojätmeid tekib äärmiselt vähe, on võimalik teha ühiskasutuse kokkulepe kinnistuga, kus on olemas biojätmete mahuti või kompostimise võimalus.

Hajaasustusosalal võib kompostida biojätmeid lahtiselt komposti-

misaunas. Seejuures on soovitatav söögijätmetele kihina peale panna haljastujätmeid, et loomi ja linde ligi ei meelitaks. Tiheasustusosalal võib kompostida ainult kinnises kahjurite eest kaitstud kompostis.

Komposter võib olla ka isetehatud, kuid tuleb vaadata, et oleks tagatud kindlus kahjurite eest. Näpunäiteid kompostri ehitamise ja kompostimise kohta leiab siit: <https://www.kompostiljon.ee/valdi-vigu/>.

Tiheasustusala alla kuuluvad alavikud, kompaktselt asutatud küla keskused ehk valla üldplaneeringus käsitletud asulad ja

hajaasustusala on ülejäänud piirkond, mis sellest välja jääb.

Kompostimisest tuleb teada anda vallavalitsusele kirjalikult teel koos juurde pandud pildiga kompostist tiheasustusosalal ja hajaasustusosalal piisab ainult kirjalikult teavitamisest. Kirjalikud teated palume saata remi.treier@laenenigula.ee e-posti aadressile. Võimalik on ka kasutada selleks jäätmeregistri iseteeninduse rakendust: <https://evald.ee/laenenigula-vald/app/jaatmekaitlus>. Iseteenindusse on võimalik sisse pääseda kasutades oma ID-d.

Vallavalitsusel on õigus teha vajadusel kompostimise osas kontrolli, st teha paikvaatlust.

Hajaasustusosalal soovitame kindlasti kompostida oma biojätmeid, kuna siis väldime potentsiaalset prügiautode suuremat liikluskoormust väiketeedele ja suuremat ökoloogilist jalajälge.

NB! Soovitame oma kompostimistest teada anda aegsasti ehk esimesel võimalusel, et mitte jätta seda viimasele hetkele, sest uuest veoperioodist alates (2024. aasta algus) liidetakse biojätmete konteineri kohustusega need kinnistud, kes kompostimisest teada pole andnud.

EHITUS- JA PLANEERIMIS-OSAKONNA TEATED

Lääne-Nigula valla tuulikuparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku vallavolikogu otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avaliku väljapaneku tulemuste avalike arutelude teade

Lääne-Nigula Vallavalitsus teavitab planeerimiseseaduse e (PlanS) § 107 lg 2 alusel, et 03.04.2023 kuni 05.05.2023 toimus Lääne-Nigula valla tuulikuparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande avalik väljapanek. Avaliku väljapaneku jooksul oli igal isikul õigus avaldada eelnimetatud dokumentide kohta oma arvamust (PlanS § 106 lg 2), esitatu 16 arvamust.

Lääne-Nigula Vallavolikogu algatas 17.10.2019. a otsusega nr 54 Lääne-Nigula vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koos keskkonnamõju strateegilise hindamisega elektrienergia tootmiseks tuulepargile sobiva arendusala leidmiseks. Planeeringust huvitatud isik on AS Enefit Green. Planeeringu koostamise eesmärgiks on leida tuulepargi (elektrituulikute energiat tootev elektrijaam) ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaim asukoht Lääne-Nigula vallas ja koostada sobivasse asukohta detailne lahendus ehitusõiguse määramiseks. Eriplaneering koostatakse kogu Lääne-Nigula valla territooriumi ulatuses (1448,77 km²). Tuulepargi rajamise kaudsem vajadus tuleneb Eesti riigi kliima- ja energia- poliitikast. Eesti pikaajaline eesmärk on minna üle vähese süsinikuheitega majandusele, mis tähendab järk-järgult eesmärgipäraselt majandus- ja energiasüsteemi ümberkujundamist ressursitõhusamaks, tootlikumaks ja keskkonnahoidlikumaks.

Planeeringu esimeses etapis määratakse maa-ala, millesse saab tuuleparki rajada ning tingimused tuulepargi rajamiseks, sh vajalikud täiendavad uuringud detailse osa koostamiseks. Planeerimise esimesele etapile järgnevas detailses planeerimiselahenduses määratakse elektrituulikute asukohad, elektriliinide asukohad ja muu vajaliku taristu asukoht ning tingimused ehitamiseks. Olulist keskkonnamõju eeldatavasti planeeringu elluviimisega ei kaasne.

Eriplaneering eelvaliku ala osas kehtestatakse või jäetakse kehtestamata peale tuulikupargi detailse lahenduse koostamist.

Avalikul väljapanekul olevas planeeringu eelnõus on sobivaks asukohaks valitud eelvaliku ala 2, mis asub valla keskosas Vidruka, Seljaküla, Piirsalu, Jaakna, Luigu ja Rõuma külades. Ala 2 oli esmase kaardianalüüsi alusel suurusega 3061 ha, 2022. aasta täpsustatud kaardianalüüsi alusel 2782 ha. Planeeringu koostamise seiskumise perioodil on ala 2 piirkonda lisandunud täiendav eluhoone.

KSH aruandest lähtuvalt on valitud tööprotsessis sobivamaks alaks ala 2, mille kohta on koostatud asukoha eelvaliku etapi planeeringulahendus. Planeeringulahenduse koostamisel on arvesse võetud KSH aruandes välja toodud, planeeringu koostamise tööühma märkusi ning koostöös asjaomaste asutuste, erinevate huvigruppide ja avalikkusega tehtud ettepanekuid, mis võimaldavad planeeringu eesmärkide täitmist. Tulenevalt planeerimiseseaduse § 99 lõikest 1 tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu käsitleb.

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 16.06.2023 Taebla vallamajas algusega kell 14 ja 17.06.2023 Risti koolimajas algusega kell 10.

Lisainfo ja eriplaneeringu materjalid Lääne-Nigula valla veebilehel <https://www.laenenigula.ee/tuuleenergia-eriplaneering>.

Läänemaal tähistatakse maakaitsepäeva Noarootsis

Käesoleval aastal toimub Läänemaa maakaitsepäev Noarootsi poolsaarel Pürksis. Lisaks tavapärasele riigikaitse olulisele relvanäitusele, saavad külalised uudistada tanki ja mitmeid teisi sõjamasinaid. Põnevaid tegevusi jagub nii noortele kui vanematele. Päeva lõpus saab iga huviline viia omale koju killukese võidutuld.

„Meie riik püsib kaljukindlalt, kui inimesed hoiavad kokku ning peavad lugu traditsioonidest. Traditsioonilise maakaitsepäeva tähistamine on hea võimalus tulla kohaliku kogukonnaga kokku ning tunda ühtsustunnet,“ ütles Kaitseliidu Lääne maleva pealik major Andres Välli, kelle sõnul valiti

Pürksi käesoleva aasta sündmuse toimumiskohaks just tugeva ja ühtehoidva kogukonna aga ka tegusate kaitseväelaste tõttu. „2020. aastal moodustati Noarootsi jagu, mille liikmed on selle loomisest saadik olnud väga aktiivsed ning eeskujuks ka noortele. Tänavu ongi maakaitsepäeval vannet andmas pea kümme uut kodutütart ja noorkotkast,“ kiitis malevapealik.

Maakaitsepäeva tähistamine algab 23. juunil kell 12 pärgade asetamise tseremoonia ja kodutütarde ja noorkotkaste vande andmisega Noarootsi Vabadussõja mälestussamba juures Hosbys. Sealt liigutakse edasi Pürksi, kus kell 13-15 toimuvad mitmed Kaitselii-

du ning partnerorganisatsioonide väljapanekud. Huvilised saavad uudistada Kaitseväe relva- ja tehnikanäitust. Kohale tuuakse maastur, veoauto, soomustransportöörid, samuti tank Challenger 2 ja teised masinad.

Oma osalemise maakaitsepäeval on kinnitanud lisaks Kaitseliidu Lääne maleva üksustele ka liitlastüksused, samuti 1. jalaväebrigad, politsei- ja piirivalveamet, transpordiamet, vanglateenistus, päästeameti Nõva päästekomando üheskoos Noarootsi vabatahtlikega. Naiskodukaitse Lääne ringkond on lubanud kostitada külalisi sõdurisupiga. Kuivõrd tugev ja ühtehoidv kogukond on

laiapindse riigikaitse üheks alus- talaks, osalevad maakaitsepäeval ka kohalikud ettevõtted, kes pakuvad samuti teemakohast head-paremat.

Päeva lõpetab vabariigi presidendi poolt Läänemaale saadetud võidutule jagamise tseremoonia, mis algab orienteeruvalt kell 15. Kõik huvilised, kes soovivad viia killukese võidutuld omale koju, on oodatud tseremooniale oma küünlaga. Rohkem infot sündmuse kohta ilmub juuni alguses Kaitseliidu Lääne maleva kodulehele laane.kaitseliit.ee.

Kristina Kukk

Kaitseliidu Lääne maleva teavitusmeeskonna eestvedaja

PILTUUDIS

Läänemaa aasta ema on Taimi Ratas

SA Läänemaa komisjoni poolt valiti tänavuseks Läänemaa aasta emaks Taimi Ratas. Lääne-Nigula Vallavalitsuse ja Läänemaa SA esindus käis 15. mail Taimi tema töö juures õnnitlemas. Taimi töötab Taebla lasteaia õpetajana.

Lääne-Nigula vallavanem Janno Randmaa sõnas lillekimpu üle andes: „Emaks olemine ei ole lihtne ülesanne. See ei ole midagi sellist, mis põhineb teooriatel. See on midagi sellist, mis peaks tulema inimese seest, inimesega koos sündima, mingil määral ka

oma ema poolt kaasa antud ja kasvama. Kindlasti on ka isadel oma roll, sest headeks lastevanemateks olemine on meeskonna töö. Meil on äärmiselt hea meel Lääne-Nigula vallavalitsuse poolt, et just Sina oled see, kes on pandud korraldama meie valla perede kõige kallimate varade ehk laste päevi. See on nagu professionaalseks emaks olemine – laste murede kuulamine ja rõõmude üle rõõmustamine. Soovime sära silmi, palju edu ja rõõmu kõigest, mida ette võtad! Aitäh!“

Õnnitlejad vasakult Irene Väli (SA Läänemaa), Maarja Läänemaa (SA Läänemaa), Tuuli Varik (Lääne-Nigula Vallavalitsus), Taimi Ratas (Läänemaa aasta ema 2023), vallavanem Janno Randmaa, Taebla lasteaia direktor Kerda Ledis ja Solveig Edasi (Lääne-Nigula Vallavalitsus). FOTO: HELINA LAHT

DETAILPLANEERINGUD

Lääne-Nigula Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 1-3/23-19 algatati Rannakülas asuva Latika katastriüksuse (kinnisasi nr 89832, katastritunnus 53101:001:0457, pindala 2,16 ha, elumumaa, hoonestamata) detailplaneeringu koostamine ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Latika maaüksusel kehtib osa Nõva Vallavolikogu 21.10.2011 otsusega nr 37 kehtestatud Ranna-Tooma IV detailplaneeringust. Kehtiva detailplaneeringu järgi on Latika maaüksusele planeeritud hoonestusala 200 m kaugusele korduvast ülejutusala piirist, kuid seal asub kõrge väärtusega männimets ja maaomanik soovib selle säilitada. Maaomanik soovib läbi detailplaneeringu koostamise vähendada metsamaal kehtivat ehituskeeluvööndi ulatust ja ehitada naabermaaüksustega samale hoonestusjoonele.

Koostatava detailplaneeringu eesmärk on Latika katastriüksusele ehitusõiguse ning hoonestustingimuste määramine; kommunikatsioonilahenduste planeerimine ning servituutide ja keskkonnatingimuste määramine, samuti ehituskeeluvööndi vähendamine.

Keskkonnamõju strateegilist hindamist ei algatatud, sest vastavalt koostatud eelhinnangule ei too kavandatud tegevus tõenäoliselt kaasa olulist keskkonnamõju.

Tegemist on Lääne-Nigula valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, sest taotletakse ehituskeeluvööndi ulatuse vähendamist.

Planeeringu menetlusinfo on leitav <https://www.laenenigula.ee/menetluses>.

LÄÄNE-NIGULA
VALLAVALITSUS

Vald koosneb kaheksast osavallast – Taebla, Palivere, Risti, Kullamaa, Martna, Oru, Noarootsi ja Nõva. Igas kaheksas osavallas on oma keskus, mis aitavad kaasa valla tasakaalustatud arengule ja samas on väärikas väljakutse mõjusa ja tõhusa kohaliku omavalitsuse üksuse üles ehitamisel.

Ootame oma toimekasse tiimi uusi kolleege

SOTSIAALTÖÖ SPETSIALIST

kandideerimine kuni 04.06.2023

MAJANDUS- JA RIIGIHANGETE NÕUNIK

kandideerimine kuni 05.06.2023

VALLASEKRETÄR

kandideerimine kuni 06.06.2023

TUGIISIKUD

osalise koormusega, erivajadusega lapsele Taebla, Palivere, Risti piirkonnas-tööle asumine niipea kui võimalik

TÖÖKUULUTUSED LEIAD
WWW.LAANENIGULA.EE/VABAD-TOOKOHAD

Lisainfo Kristi Sadulepp, kristi.sadulepp@laenenigula.ee, 5323 0802

LÄÄNE-NIGULA VALD

Alates juunikuust hakkab e-postkastidesse jõudma Lääne-Nigula valla uudiskiri

Oled oodatud liituma uudiskirja saajatega!

www.laenenigula.ee

LÄÄNE-NIGULA VALD

VALLA ELANIKE ARV

01.05.2023 seisuga on meie vallas 7250 elanikku.

LÄÄNE-NIGULA VALD
Lääne-Nigula valla ajaleht aastast 2013

Reklaame, teateid ja kaastöid saata helina.laht@laenenigula.ee või võta ühendust tel 5661 1620

Küljendus-kujundus MK Meedia OÜ
Trükk AS PRINTALL
Tiraaž 3340

Volikogu esimehe veerg

Volikogu liikmed, vastvalitud vallavanem ja teatritalu peremees Margus Kasterpalu 18. mail. FOTO: URMAS LAURI/LÄÄNE ELU

Mikko Löhmus
volikogu esimees

Kahe lehenumbri vahel toimus

3 volikogu istungit ja kuigi märtskuu istungist on juba mõnevõrra aega möödunud, siis sellegipoolest ülevaade istungitel toimunud.

Märtsikuu volikogu istung toimus 16. märtsil Risti Loomemajas ja sellel osales 24 volikogu liiget. Päevakorras oli sedapuhku kuus punkti, nende hulgas vallavanema info ja kohapeal algatavad küsimused. Istungil algatati Lääne-Nigula valla arengukava 2022-2030 muutmine ja uus eelarvestrateegia 2024-2027. Vallavara puudutavalt otsustati müüa Rõudes asuv Siimu tee 4 korter 8, samuti anti osatühingule TNP Konsultatsioonid tasuta kasutusse Linnamäel Kooli tee 5-14 asuvad ruumid, eesmärgiga osutada koolitervishoiuteenust Oru koolis.

Infopunktide hulgas tõsteti olulise teemana üles, et Medicum Perearstikeskus AS esitas märtsikuu alguses vallavalitsusele üürilepingu ülesütlemise avalduse, millega oli ettevõtte kasutusse antud äriruumid Ristol, Jaama tn 1 perearstiteenuse osutamiseks. Samas teavitas ettevõtte Ristol üldarstibiteenuse osutamise lõpetamisest alates 30. aprillil 2023 aastal. Risti nimistu suurus on ca 1600 isikut, seega oleks tegemist olulise avaliku teenuse kättesaadavuse

halvenemisega. Etteruttavalt – antud teemat tuli arutada ka aprillikuu volikogus.

Vallavanema infopunktide raames tuli ettekandjal vastata ka arvukatele küsimustele, eeskätt tõusis murekohana valla finantsseis ja võimalused olukorra parandamiseks.

Volikogu liige Marek Topper tänas kõiki neid, tänu kellele Palivere turismi- ja spordikeskus saab peatselt uue olme- ja teenindushoone.

Aprillikuu volikogule eelnes vallavanem Aivar Riisalu tagasiastumine aprillikuu alguses. Volikogu ise toimus 20. aprillil Palivere kooli aulast ja sellel osales 23 volikogu liiget, vallavanema rollis oli kohusetäitjana Janno Randmaa. Päevakorras oli seitse punkti.

Eelmisel volikogul probleemina üles tõuseanud Risti perearsti teema oli jõudnud selleni, et volikogu otsustas ühehäälselt asutada Lääne-Nigula Perearstikeskus OÜ, kes sõlmiks ise Tervisekassaga lepingu ja võtaks Risti perearstikeskuse enda vedada. Tagasivaatavalt võib öelda, et otsus sai tehtud ja teatav risk võetud õigel ajal, sest perearstiteenus Ristol säilis, leiti asendusarst ning nüüd tuleb mõelda, kuidas teenust veel edasi arendada.

Teine olulisem teema oli uue ühendatud Lääne-Nigula Lasteaiad põhimääruse kinnitamine. Arutelu tekitasid järgmised küsimused – lasteaedade majade nimetus, sümbolika kasutamine, lasteaedade lahtioleku ajad ja maja ajutise sulgemise põhimõtted, lasteaiade juhtimine ning hoolekogude töö. Otsustati, et kõik lasteaiategevuskohad säilitavad oma nime nt Taebla Lasteaed, Kullamaa Lasteaed või Linnamäe Lasteaed, asutuse kui terviku nimi on Lääne-Nigula Lasteaiad. Sümbolika osas hakatakse kasutama Lääne-Nigula Lasteaiad sümbolikat ning lubatud on kasutada ka praegu kehtivat sümbolikat. Igale senisele lasteaiale jääb oma hoolekogu. Põhimääruse eelnõu sai volikogu heakskiidu. Uus ühendlasteaid kaivitub 1. septembrist 2023, kuid

lapsevanemate jaoks olulisi muutusi ei toimu – oma lapse saab endiselt viia harjumuspärasesse kodulähedasse lasteaeda, küll võib eeldada, et koostöös on võimalik saavutada parem õppe- ja kasvatustöö kvaliteet. Ühendlasteaiade juhiks on valitud Kerda Ledis ja hetkel valitakse õppealajuhatajaid.

Kolmanda olulisema teemana oli arutluse määruse „Lääne-Nigula valla hallatavate asutuste töötajate tasustamise alused“ muutmine ja selle alusel kehtestati koolides ühtseks klassijuhataja tasu määraks 11 eurot õpilase kohta kuus.

Maikuu volikogu toimus 18. mail Saueaugu Teatritalu ja seal osalesid kõik 25 volikogu liiget. Oli ka põhjust, sest peateemaks oli vallavanema valimine. Sellega sai volikogu ka kenasti hakkama, kui valis 17 häälega uueks vallavanemaks senise Martna osavallavanema ja vallavanema kohusetäitja Janno Randmaa. Vastaskandidaat Ago Kirsipuu sai viis häält ja kolm volikogu liiget eelistas hääletusdeli rikkuda märkides ristiga mõlemad kandidaadid. Volikogu määras vallavanema töötasuks 3000 eurot kuus ja lubas tal kasutada valla ametiautot.

Volikogu esimehena usun, et tehtud valik oli õige ja kõikide volikokku valitud nimekirjade koostöös saab järgmised 2,5 aastat keskenduda sisulisele tööle.

Muude teemade raames otsustati eraldad reservfondist 6000 eurot Piirsalu Külaseltsile kohaliku seltsimaja renoveerimise omaosaluse katteks. Raha renoveerimiseks sai selts LEADER meetmest.

Järgmine volikogu istung toimub 15. juunil 2023. kell 15.

Volikogu istungid toimuvad iga kuu kolmandal neljapäeval kell 15 (välja arvatud juulikuus) ning on jälgitavad valla Youtube'i kanalil. Samuti on kõik istungid samas ja järelvaadatavad.

TEATED

Läänemaa avalike bussiliinide muudatused alates 01.06.2023

Alates 01.06.2023 muutuvad Läänemaa avalike bussiliinide nr 16, 28 ja 37 sõiduplaanid.

16 Haapsalu – Martna – Palivere Paliverest kell 06.50 väljuv buss hakkab sõitma läbi Kutsehariduskeskuse peatuse. Liin lõpetab kesklinnas Kalda peatuse. Peatuseid Haapsalu bussijaam ja Turg ei teenindata. Uued peatused sellel väljumisel on Kutsehari-

duskeskus, Veetorn, Kultuurikeskus ja Kalda. Õhtune väljumine Haapsalu bussijaamast kell 17.15 ei muutu.

28 Haapsalu – Linnamäe – Dirhami Suveliin alustab tööd ja sõidab septembri lõpuni. 37 Hullo – Sviby sadam – Hullo (Vormsi ring) kehtima hakkab suvine sõiduplaan. Seoses praami sõiduplaani muudatusega sõidab kell 16 väljumine Hullost teisipäeviti sama

marsruudi järgi nagu ülejäänud tööpäevadel. Sõiduplaanid on nähtavad www.peatus.ee.

Ootame 2023. aasta kandidaate Läänemaa konkursile „Kaunis kodu“!

Kutsime märkama ja tunnustama ilu, mida inimesed enda ümber loovad – taaskord toimub Läänemaa „Kaunis kodu“ konkurss, mille raames valitakse välja maakonna kaunimad kodud ja ilusaimad objektid erikategooriates. Kandidaate saab esitada 2. maist kuni 11. juunini.

Konkursil osalejate seast valitakse maakondliku komisjoni poolt välja parimad, kes esitatakse üleriigilisele tunnustamisele „Eesti kaunis kodu“, mille patroon on Eesti Vabariigi

president. Konkursile on oodatud kaunid kodud üle kogu Läänemaa, mis võivad olla nii maakodud, talumajapidamised kui ka eramud. Lisaks saab esitada kandidaate (võib esitada ka mitu) erikategooriates: kortermaja; tervise- ja spordirajatis; tööstusmaastik, tootmishoone ja -territoorium; muinsuskaitseobjekt.

Kandidaadi esitamiseks konkursile palume saata meiliaadressile info@laanemaa.ee märksõnaga „Kaunis kodu“ järgmised andmed: kodu aadress; kodu 2-3-lausealine kirjeldus; omaniku

nimi ja kontakttelefon; vähemalt kolm fotot kodust.

Kandidaadi esitamisel veendu, et kauni kodu omanik on mõtetes samuti elevil ning valmis selleks, et tema suurt tööd tunnustatakse ja ilupilte jagatakse ajakirjanduses ning meedias. Konkursile esitatud kodusid külastab maakondlik komisjon, tehakse professionaalsed fotod ja seejärel valitakse kandidaatide seast parimad. Konkursi läbiviijaks on sihtasutus Läänemaa.

Teeme Ära talgud 2023

6. mail peetud Teeme Ära talgupäev kulg viperusteta ja läks hästi korda kõikjal üle Eesti. Lääne-Nigula vallas toimus talgupäeva raames 39 talgut. Talgutöid tehti väga erinevaid, muuhulgas koristati ühiselt kortermaja keldreid, korrastati saunasid ning muudeti elurikkamaks koolide ümbrust. Meenutuseks ka mõned nopped talgupäevadest.

Kullamaa keskkoolis toimus talgupäev 6. mail, mis oli seekord pühendatud noorte laulu- ja tantsupeo „Püha on maa“ juhtmõttele märkama enda ümber elurikkust ning seda juurde looma. Õpilased, lapsevanemad ja õpetajad rajasid üheskoos lillemuru istutusala ning erinevate liikidega ürdipeenraid. Samuti tehti koolimaja ümbruses erinevaid heakorratöid. Ka koolitrepp läbis survepesu ning on nüüd justnagu uus. Talgutel osales pisut üle 30 osaleja. Päev lõppes maitsva kõhutäiega

koolisööklas. (Riina Gilden)

Nigula küla talgud – Nigula tee 14 maja talgupäev 6. mail toimus kell 10-12.30. Osavõtjaid oli 11, koristati Pälli-Nigula mõlemad maanteeääred prahist puhtaks, Nigula küla bussipeatuse ümbrus ja Nigula tee 14 maja territoorium. Peale töötegemist söödi sooja suppi. (Helgi Laug)

Talge peeti ka Linnamäe pargis Oru osavallas. Kokku osales talgutel kümme inimest. Talgulised riisusid ja koristasid pargist lehed, tehes pargi teerajad nähtavaks ja puhtaks. Lisaks koristati oksa ja tormi tõttu maha langenud puid. (Piret Loorits)

7. mail toimusid talgud Oru osavallas, Linnamäe tervise- ja disc golf'i rajal. Osales 23 talgulist. Võeti maha võsa, et saaks rajada uue disc golf'i raja ning madalseikluspargi. Okkahunnikud tassiti kokku, turnimisväljaku alusele pinnale

tassiti hakkepuitu, välipaviljonid õlitati ja katused puhastati männiokastest. (Kaja Loorens)

Taeblass toimusid talgud Vanamõisa pargis ja Taeblass söögikoha ümbruses. Osales kaheksa inimest (Taeblass Mooride-Vaaride ja Taeblass Söögipeatuse koostöö). (Julia Sirkel)

Talgupäeva tegime juba ette 29. aprillil Paliveres e Palivere osavallas. Riisusiti haljasala ja laste mänguväljakut. Väike grupp inimesi küll koos oli aga tehti ära see, mis plaanis oli. Raido Kängsepp toimetas oma bussiga saadud kraami „hoiupaika“. (Aime Teder)

6. mail toimusid talgud ka Saunja külas. Koduküla teede ääred said prügist puhtaks ja jõuti ka Kirimäe saare randa koristama. Osales 20 talgulist – nii külalanelikke kui ka külalisi. Õhtul saadi kokku lõkke ääres ja tunti rõõmu tehtud töö üle. (Helina Laht)

Linnamäe pargi talgud.
FOTO: PIRET LOORITS

Saunja küla talguleid.
FOTO: HELINA LAHT

Talgud Kullamaa keskkoolis.
FOTO: RIINA GILDEN

Talgupäev Paliveres.
FOTO: AIME TEDER

Nigula küla talgud.
FOTO: HELGI LAUG

Taeblass Mooride-Vaaride ja Taeblass Söögipeatuse koostöö.
FOTO: JULIA SIRKEL

Talgud Linnamäe disc golf'i rajal.
FOTO: KAJA LOORENS

TAEBLA KOOL OOTAB KOKKTULEKULE OMA ENDISI ÕPILASI, ÕPETAJAJD JA KOOLITÖÖTAJAJD.

TAEBLA
KOOL
175

10. JUUNI 2023

Taeblass Kooli 175. aastapäeva aktus toimub Taeblass Kooli saalis algusega kell 17:00. Sellele järgneb uus koolimaja tutvumine ja mõnus koosviibimine.

Osavõtumaks 25 eurot kanda Lääne-Nigula Vallavalitsuse a/s EE021010602005778000 (SEB) või EE722200001120149659 (Swed.) hiljemalt 2. juuniks. Selgitusse märkida "Taeblass175". Viitenumber 990013

Küsimuste korral võtta meiega ühendust Taeblass Kooli Facebooki lehel või tel. 4796483 E-R kell 9:00-14:00.

Noarootsi kooli tegemised

Noarootsi kooli koolipere on olnud väga toimekas kogu õppeaasta jooksul ning tegevusi on jagunud lisaks tavapärasele õppetööle mitmel rindel. Näiteks soovime õpilasele anda rohkem võimalust näidata end sellisest küljest, mida võibolla igapäevasele ei näe, aga milles ollakse väga hea ning arendada ka julgust oma oskusi väljendada. Selleks on nüüdseks traditsiooniks saanud Vaba Lava, kus nii õpilased kui õpetajad teid peadpööritavaid etteasteid. Esmakordselt astus lavale ka Noarootsi kooli draamaring, mida juhendab Anne Suislep Haapsalu Noorte Huvikeskuse kollektiivist. Loomulikult suur tänu lapsevanem Norbert Kaareste, kes võttis Vaba Lava juhtida!

Meie kooli üheks väga suureks eesmärgiks on rannarootsi kultuuri jätkusuutlikuna hoidmine ning koos Rannarootsi muuseumiga rändasime mai alguses taas rannarootslaste radadel – seekord toimus päris teistmoodi õuesõppe päev poolsaarel asuval Kõstri talus – Kästarsal, nimelt toimusid tunnid köstrikoolis. Tunde viisid läbi Rannarootsi muuseumi juhataja Ülo Kalm, Noarootsi koguduse õpetaja Kristo Hüdsi ja meie muusikaõpetaja Tiiu Tulvik. Köstrikoolis toimus ka tund, kus köster Johan Nymani lapselaps proua Ingrid Nyman-Karlsson rääkis lastele oma mälestustest Kõstri talus. Proua Nyman-Karlsson tuli meile külla Rootsist.

Toimusid lõbusad laulumängud, mis olid mõnusalt soojendavad. Üheskoos istutati Kõstri talu õuele õunapuu. Ja otse loomulikult söödi imemaitsvat klimbisuppi. Üheskoos süütasime ka mälestusküünlad köster Johan Nymani haul Noarootsi kalmistul.

Suur aitäh Rannarootsi muuseumile ning proua Ingrid Nyman-Karlssonile ja tema perele sellise ägeda võimaluse eest!

Etteruttavalt võib öelda, et selleks õppeaastaks kulmineerub projekt „Rannarootsi radadel“ 30. mail Rannarootsi muuseumis, kus koos õpilaste ning lastevanematega tõrvatakse paati ning suitsetatakse kala.

Meie 1.-4.klassi lugemise klubi on olnud ka teisel poolaastal jätkusuutlik. Sedakorda on mitmeid kordi käinud väiksematele lugemas suuremad õpilased. Hea meel on tõdeda, et nn õpilastevahelised lugemised on saanud nii suurematel kui väiksematel suurepäraste vastukaja. Maikuu toimus üks vägev lugemise üritus meil veel, nimelt töid lasteraamatukogu juhataja Jaanus Kõuts ning bibliograaf ja lastekirjanduse uurija Krista Kumberg Noarootsi kooli kohale päris festivali – üle-eestilise jutuvestmisfestivali Ööbikuööd. Läänemaal on festivali alateemaks „Lood liigutavad“.

Festivali suurem eesmärk on hoida elus sajandite pikkust jutuvestmis-õskust. Kristal on suurepärase või-

me juttude vestmisega paeluda lapsi sedavõrd, et kõige rahutumadki jäävad tema jutustatud lugusid kuulama. Lapsed said muuseumis ka teada, kuidas ööbik imelise lauluhääle sai.

Jaanus rääkis meile suvelugemisest ning huvilised said endale lugemise passid. Jaanus suutis meid veenda ka selles, et igapäev on suuteline lugu rääkima. Ta aitas laste kujutlusvõimel rännata ning lõbusate jututäringute abil valmisid laste lood. Suur-suur aitäh Jaanusele ja Kristale, et te olete selle õppeaasta jooksul nii mõnedki korrad meie kooli mõnusat raamatute ja juttude vestmise hõngu toonud!

Et hoida tasakaalus lisaks vaimsele ka füüsiline tervis, oleme alati pannud rõhku sportlikele tegevustele. Nii oleme olnud koolina taaskord väga edukas erinevatel spordivõistlustel. Noarootsi kooli selle aasta suurim võistkondlik spordisaavutus on kindlasti 7.-9.klassi tüdrukute rahvaliiga koolivõrkpalli hooajaline võit. Osaleda said sellel turniiril üksnes litsentsita mängijad ning kohal oli üheksa parimat võistkonda üle Eesti. Saame selle tulemusega öelda, et oleme oma võimekate võrkpallurite ja õpetaja-treener Silveriga Eestimaa koolide arvestuses parimad!

Proovime kehalise kasvatus tundele lisaks hoida elus nii õppetöö välist võistlussporti kui ka vabamas vormis liikumist. Sellel kevadel osalesime kõigi õpilaste ning kogu kooliperega liikumisaasta raames Marathon 100 korraldatud kogukondliku liikumise mõeldvõtul, mis toimus 1. veebruarist 30. aprillini. Me kõndisime ja jooksisime väljakute raames oma õpilaste, õpetajate ja Noarootsi kogukonnaga rohkem kilomeetreid ühe inimese kohta, kui ükski teine mõeldvõtus osalenud kogukond. Kolme kuu jooksul läbiti kokku 19 991,9 km.

Noarootsi koolil on veel kaks väga tähtsat ja vajalikku osa, nendeks on õpilaskodu ning lasteaed. Mõlemal koolil harul oli sel aastal juubeliaasta – lasteaial 25 aastat ning õpilaskodul 20 aastat. Oleme nii lasteaia kui õpilaskodu töötajatele väga tänulikud selle tähtsa töö eest, mida olete aastaid teinud!

Oleme siiralt tänulikud õpilaskodu töötajatele: Heli Uus, Alar Uus, Merle Esko, Rauza Halilova, Helena Štrik, Ülle Schönberg, Jevgeni Štrik, Irina Lõžina ning kõikidele endistele töötajatele!

Soovime tänada ka lasteaia töötajaid: Anne Schönberg, Ulvi Vaikre, Carmen Tõuts, Ene Tsarents, Tiiu Tulvik, Maarika Kaasen ja Kaili leht!

Soovime Noarootsi kooli poolt kõigile ilusat õppeaasta lõppu!

Maire Uusen

huvijuht

Kaili Leht

kehalise kasvatus õpetaja

VEDRA 2023
JAANIPÄEV
23.06 KL 18 VEDRA KÜLAPLATS
ERINGE VESKI JUURES
ESINEB ANSAMBEL
PARVERSID
ÕHTU LÕPETAB DJ FELIX
LASTEGA TEGELEB PIRAADILIKA ILLE PALUSALI
SÖÖK-JOOR ROHAPEAL - ÜRITUS ON TASUTA
LEIA ÜRITUS FACEBOOKIST

LÄÄNE-NIGULA VALD
LINNAMÄE PEKKON
JNS TRANS
Kõrgõnangul
skywind
KIRIUNDI
LÄÄNE-NIGULA
JAAK AASNA
JAMES LOORENS
OSTERTZAPS
VEDRA JAANIPÄEV 2023

Noarootsi kooli draamaring. Juhendaja Anne Suislep. FOTO: MAIRE UUSEN

Karjääripäev Kullamaa keskkoolis

3. mail toimus Kullamaa keskkoolis Läänemaa 9. klasside karjääripäev. Rõõm oli võõrustada õpilasi Ridalast, Orult, Taeblast, Paliverest ja Vana-Vigalast. Päev algas Lääne-Nigula vallavanema Janno Randmaa ja Kullamaa keskkooli direktori Kaidi Uueda tervitussõnadega. Mõlemad esinejad tõid noori tervitades välja, et karjääriteed planeerides tuleb kindlasti kuulata eelkõige oma südamehäält ehk teha tuleb seda, mida armastad.

Esimeseks esinejaks oli Rahakratt, kes rääkis otse ja ausalt noortele investeerimisest ning oma kogemusest rahamaailmas. Rahakratt kõnetas noort publikut sellega, et rääkis nende keeles. Värvikad meemid ja naljad võtsid nii mõnegi kuulaja muigama. Oli väga inspireeriv ja meelde jääv kohtumine.

Järgmisena esines noortele Daniel Levi Viinalass, kellega direktor Kaidi viis läbi intervjuu. Räägiti Danieli lapsepõlvest, elust Ameerikas, haridusest ning loomulikult muusikast. Kohtumise lõpetas Daniel Levi esinemine, kus ta esitas noortele oma loomingut.

Peale lõunasööki toimusid erinevatel teemadel töötoad, mille hulgast sai iga noor omal valikul valida kaks enam huvipakkuvat töötuba. Teemadeks olid: kandideerimisdokumentide koostamine, ärevus ja sellega toimetulek, ajajuhtimine, õppimine välismaal, Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse võimalused välismaal õppimiseks, õppimine Haapsalu kutsehariduskeskuses ja Vana-Vigala tehnika- ja teeninduskoolis.

Oli tegus ja uusi teadmisi täis päev. Loodame, et karjääripäev toimub ka järgmisel aastal ja Kullamaa keskkoolis on alguse saanud üks uus traditsioon.

Riina Gilden

TÄNUAVALDUS

Risti lasteaia lapsed on tänulikud!

Suur aitäh lasteaia vabatahtlikele abilestele ja töökatele ning tublidele – Marek Seil, Lea Mikola, Katrin Leier, Krista Mardisoo-Tiru, Alari Kadak, Elle Meister-Joonasing, Mihail Joonasing, Urmis Põld, Elis Ainola, Anna Voznjuk, Varje Jaer-Eer, Liis Rehkalt, Maiu Vahar, Kristel Kadak, Kaidi Põld, Merike Rohuniit, Lea Lai, Katri Martel, Tagne Kadak, Moonika Kruus, Maarja Lai, Imbi post, Maret Õunapuu, Laura-Liisa Lehto, Rita Liiv, Carmel-Ly Wilde, Anne Reegat, Maie Neetsadim, Tiina Ojamäe!

Soovin teile kõikidele päikest!

Aili Randalu

Risti lasteaia direktor

Kullamaa keskkool ühendab rahvaid

Käesoleval õppeaastal on lisaks eestlastele ja ukrainlastele meie kooliperes ka üks sakslane. Charlotte Schlüter (pildil) õpib vahetusõpilasena 10. klassis. Alljärgnev on intervjuu temaga kooli ajalehele.

Charlotte, kus sa täpsemalt Saksamaal elad?

Ma elan Nordrhein-Westfaleni maakonnas. Üldse on Saksamaal 16 maakonda ehk liidumaad. See asub Saksamaa lääneosas, piirneb põhiliselt Hollandiga. Mu kodulinna on Versmold. Meie linna tuntakse kui suurt vorstitootjat. Versmoldis elab umbes 21 000 inimest, enamus neist saabub siia neil aegadel, kui linn oli kuulunud linase kangatootmise pooldest. Tänapäeval on meie linna tuntuim sümbol „Seapurskkaev“ – suur lihunik toetumas oma seakarjale.

Räägi meile veidike oma perest.

Lisaks emale ja isale on mul veel 14-aastane õde. Meil on ka mõned lemmikloomad – armas kassike ja kaks merisiga. Mu ema töötab apteegis ja isa on politseinik, aga ta osaleb aktiivselt ka poliitilises elus. Me käime perega tihti reisimas mööda Saksamaad, külastame suuremaid linnu nagu Hamburg, Bremen, Berlin, München. Nädalavahetustel mängime koos lauamänge. Mu pere on väga toetav. Õnneks ma pole veel tundnud koduigatsust.

Kuidas sa oskaid just meie kooli vahetuskooliks valida?

Saatsin taotluse oma organisatsioonile (Experiment), lisasin täpsustava kirjelduse enda kohta, et nad oskaks mulle sobivat perekonda leida. Seega sattusin siia täiesti juhuslikult.

Tutvusta meile oma uut Eesti perekonda.

Ma elan Lauknal koos võõrustava pere ema-isa ja ühe vennaga. Me veedame päris palju aega koos, nii et ma saan hea ülevaate sellest, kuidas üks Eesti pere maal elab.

Mis on kõige suurem erinevus sinu praeguse ja endise kooli vahel?

FOTO: HELI MÄE

Võrreldes minu Saksamaa kooliga on teie kool väga väike. Käisin koolis, kus on 800 õpilast ja klassid on alates 5. kuni 12. Ainuüksi minu klass oli sama suur kui terve Kullamaa keskkool.

Mulle isiklikult sobib väike kool ja väike klass rohkem kui suure, sest siis on palju rohkem tähelepanu pööratud igale õpilasele. Teiseks erinevuseks on see, et siin tehakse nii palju üritusi koolis, nagu õpetajate päev, rebaste ristimine, spordinäädal ja väljasõidud. Kolmanda asjana üllatas mind tunniplaan. Kui ma selle kätte sain, siis ei olnud seal kirjas ühtegi aineõpetajat ega klassiruumi. Aga ma sain ruttu aru, et seda pole vajagi kirja panna, sest igat ainet annabki ainult üks õpetaja ja sealsamas õpetaja juures see tund ka toimub. Saksamaal istuvad õpilased terve päeva ühes klassiruumis, mis pole üldsegi hea. Teil saavad õpilased ringi liikuda ja klassid on ka niimoodi puhtamad. Klassi omavaheline läbisaamine on siin toredam ja tervislikum. Siin tehakse palju rohkem kontrolltöid. Ma arvan, et see ongi hea, sest nii on vähem pinget lõpphinde pärast.

Saksamaal on ainult 3-4 testi aasta jooksul, see paneb suure pingele tervele õppeaastale. Ma arvan, et Saksa koolil on teie koolilt väga palju õppida – kuidas siin teemasid läbi võetakse ja kuidas õppetöö on ikkagi nauditav.

Mis sulle meie kooli juures kõige rohkem meeldib?

Nagu ma juba eespool ütlesin, siis just tegevuste rohkus on see, mis mulle väga meeldib. Saksamaal tehakse ainult üks väljasõit aastas (mõnikord kaks) ja kogu ülejäänud aeg on mõeldud õppetööle, keskendutakse vaid õppekava läbimisele. Ja see ei ole hea. Oma kogemuse põhjal võin nüüd öelda, et kui on koolipäevades ka muid üritusi, siis niimoodi õpin ma paremini oma aega väärtustama. Erinevad üritused teevad koolipäevad nauditavamaks ja see omakorda aitab paremini keskenduda õppetööle.

Kuidas sa koolitööga hakkama saad? Kõik on ju eesti keeles.

Mul on head sõbrad ümber, kes aitavad mul aru saada. Tõlkimiseks kasutan ka Google'i. Tavaliselt proovin kõigepealt konteksti abil aru saada.

Kui palju sa üldse eesti keelt kasutad?

Nüüd ma saan juba päris hästi aru eesti keelest ja võin rääkida lihtsamatel teemadel. Kõige suurem probleem on saada jagu hirmust rääkida eesti keeles, kui terve tuba on eestlasi täis! Eesti keeles räägin ma oma vahetusperes iga päev, sest ema-isa ei räägi inglise keelt. Aga ka poes ja toitu tellides kasutan eesti keelt, kuigi võõrad sõnad on hirmutavad ja samuti kui keegi räägib minuga väga kiiresti. Kõige paremini ongi aidanud mul eesti keelt õppida suhtlemine oma vahetusvanematega. Tunnen, et iga päevaga oskan rohkem.

On sul ka hobisid?

Hakkasin siin rahvatantsu tantsima. Saksamaal mul hobisid polnud.

Mis su unistuste töö võiks olla?

Kindlalt ei tea, aga tahaks töötada Euroopa parlamendis. Kohtusin kevadel ühe ääretult huvitava inimesega, kes rääkis oma elust, tööst ja võimalustest erinevates riikides. Oli väga inspireeriv.

Armsad Nõva kooli vilistlased ja kogukond

17. juunil 2023.a tähistame Nõva hariduselu 160. juubelit

Eeskava algusega kell 14.00:

- Aktus-kontsert koolimaja siseõuel
- Etendus „Kõlgumäelt Nõvale“ Aino Aarniste näidendi „Josephine pärand“ ainetel lavastanud Andres Lepik.
- Pärandkultuuri „Nõva hariduselu 160 - koolid läbi aja“ raamatu esitlus ja näituse avamine kooli hallis
- Josephine kohvituba - õpilaste ettevõtlus
- Glüüdiga jalutuskäigud mõisaradadel
- Päeva lõpetab Nõva jaanituli algusega kell 18.00

Osalustasu 10 €
Lapsed kuni 18 a tasuta
Osalustasu palume üle kanda Lääne-Nigula vallavalitsus a/a SWED EE722200001120149659
SEB EE021010602005778000
Viitenumbr 990013
Selgitus: Nõva 160 + tulijate nimed

Võta kaasa fotosid ja mälestusi enda kooliajast!

Korraldajad ja sponsorid: Nõva Kool, Nõva osavald, MTÜ NordEstNõva, MTÜ Nõva Koolikogukond, Nõva Külalistemaja & Kohvik

SISSEASTUMINE KULLAMAA KESKKOOLI 10. klassi

01.05-31.05.2023
Avatud kandideerimiseks registreerimine ja hinnetelehe saatmine

03.05.2023
Karjääripäev

05.06-09.06.2023
Kutse vestlusele

13.06-15.06.2023
Sisseastumisvestlused

21.06.2023
Kinnitus Kullamaa Keskkooli õppima pääsemise kohta

22.06-11.08.2023
Taotluse ja dokumentide esitamine

17.08.2023
Valkainete laad ja infotund

28.-29.08.2023
Sisseastumislaager

Registreeri sisseastumisvestlusele siin:

Meie boonused:

- ettevõtlikkuse arendamine
- majutus õpilaskorteris
- toetav ja ühtehoidv kooliper
- keeleõpe väga heal tasemel (inglise, hispaania, prantsuse, saksa, vene keel)
- sisseastumislaager
- võimalus kokku panna enda huvidest lähtuv tunniplaan
- tasuta koolilõuna ja õppevahendid
- aktiivne osalemine koolielus (programmid, projektid, üritused)
- toetava mentori ja tuutor-õpilase tugi
- äsjä renoveeritud koolimaja
- mitmekesine huvitegevus
- põnevad vahetunnid
- koolipäeva algus kell 8.55

Rohkem infot:

47 75 754
50 92 383

Kullamaa Keskkool
kullamaakeskkool

keskkool@kullamaa.edu.ee
www.kullamaa.edu.ee

Haapsalu Kutsehariduskeskus

SUVINE VASTUVÕTT
alates 1. maist 2023

Hea kool, hea kutse!

KUTSEKESKHARIDUS:

- Tisler
- Ehitusviimistlus
- Kokk
- Bürooassistend
- Turismiteenindaja
- IT-süsteemide noorempetsialist

ÜLDHARIDUS:

- Põhikool (8.-9. klass)
- Gümnaasium (10.-12. klass)

KESKHARIDUSE BAASIL:

- Raamatupidaja
- Tegevusjuhendaja
- Lapsehoidja
- Loodusgiid

KUTSEÕPE TÄISKASVANUD ÕPPIJALE:

- Pagar
- Kokk
- Plaatija
- Maaler
- Ehitusplekksepp
- Tisler
- Pehme mööbli valmistaja
- Mööblirestauraator
- Tekstiilikäsitöö
- Hooldustöötaja
- Puhastusteenindaja
- Bürooassistend

HEV ÕPPIJALE:

- Abikokk
- Kutsevaliku õpe

LISAINFO:
hkhh.edu.ee/vastuvott
telefon: 666 1751

Noortekeskuse projekt „Mentorid meie noortele“ läbi osaleja kogemuse

Oleme innuga toetamas noorte arengut erinevate omaalgatuste elluviimisel, et meie noored oleksid aktiivse ellusuhtumisega ja tuleksid töömaailma suundudes oma unistuste elluviimisega paremini toime.

Suures osas otsivad noored lahendusi iseenda igapäevaelus eettulevatele probleemidele. Alati aga ei teata kust alustada ning kuidas oma ideid ellu viia. Siinkohal oleks vaja täiskasvanu ja elus juba kogenuma juhendaja abi, kes oskaks samastuda ning tunneks noorte eakohaseid õppimise ja toevajaduse eripärsid. Seepärast töötasime koos partneromavalitsuste (Loksa, Lääneranna, Kusalu, Järva) ning koolituspartneriga välja ja viisime ellu noorte omaalgatusprojektide mentorite koolitusprogrammi „Mentorid meie noortele“. Koolitusprogrammi läbiviimist rahastasid läbi „Noorte Heaks 2022“ projektikonkursi Haridus- ja Noorteamet ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Koolitusprogramm oli suunatud kohalike omavalitsuste noortega töötavatele spetsialistidele ja andis praktilised tööriistad noorte vajadustest lähtuvate mentorluse tehnikate ja võtete kasutamiseks ning projektitöö ja projektijuhtimise meetodite tundmiseks. Projekti peamine eesmärk oli kohalikul tasandil noorte omaalgatuse edendamise ja noortele suurema toe pakkumise väljaõppe läbinud mentorite kaasamise kaudu. Koolitusprogrammi kogumaht oli 44 akadeemilist tundi. Koolituspäevad jagunesid kontaktõppe ja veebiõppe päevadeks.

Ka minul kui noorsootöötajal oli võimalik osaleda mentorite

FOTO: AGE ROSENBERG

koolitusprogrammis. 20 kaas-koolitaja hulgas oli nii noorsootöötajaid, koolide huvijuhte kui ka kohalike omavalitsuste spetsialiste. Peamiseks teemaks, mida käsitlesime olid mentorite roll, meeskonnatöö ja planeerimine, projektid ja nende koostamine ning noorte suunamine mentorina noorte omaalgatustes. Iga osaleja tegi koolituse käigus koostööd enda piirkonna noortega ning toetas neid omaalgatuse projekti planeerimisel ja elluviimisel. Noorte ideed olid erinevad, peamiselt vanemate ja vanemate projektide raames noori ja spetsialiste kaasates kohalike noorte omaalgatusprojektikonkursside tingimusi, korraldati üritusi noortekeskustes, filmiti noortekeskuse tegevust tutvustav video jms. Lisaks oli koolitusel osalejal vajalik protsessi käigus ennast jälgida ja pidada mentori päevikut, et hiljem analüüsides mõista, milles tuntakse end tugevalt ning mida oleks vaja veel arendada või katsetada.

Saab õelda, et koolitus oli mitmekesine ja põnev. Koolitajad kasutasid erinevaid meetodeid, et osalejad saaksid läbi praktiliste tegevuste õppida ning ko-

guda olulisi teadmisi mentoriks olemise ning noorte omaalgatusprojektide toetamise kohta. Mina tunnen, et olen koolituse käigus arenenud nii mentorina kui ka projektijuhina. Kindlasti on noortega töötades oluline ennast täiendada ning olla kursis meetoditega, mida igapäevatoos rakendada. Selleks, et olla toeks noorte omaalgatustele on noorsootöötajal vaja juhtimisoskuseid, teadmiseid meeskonnatöö toimimisest ja nippe, millega kogu protsessi toetada.

Noorsootöö olemus on mitmekülgne ja vajalik. Seepärast on tähtis noorsootöötajal luua noorele tingimused isiksuse mitmekülgseks arenguks. Mentorina saan noori suunata ning toetada ja tänu koolitusele on mul olemas praktilised teadmised ja oskused, mida edaspidi kasutada.

Piret Loo

Linnamäe noortekeskuse noorsootöötaja, Karmen Aavik

Lääne-Nigula valla noortekeskuse juhataja KT, koolituspartnerina löi projektis kaasa HaridusLabor OÜ

Kogukonnaprojekt „Liiklusplats Martna lasteaeda Hiirepesa“

Olen Maia ja õpin Haapsalu kutsehariduskeskuses raamatupidaja eriala esimesel kursusel. Kooliprogrammi raames tuli mõelda idee kogukonnaprojektiks ja leida tiimikaaslane. Kuna õpin koos sõbrannaga samal kursusele siis tiimikaaslase valik ei olnud raske. Liiklusplatsi idee sündis kohe.

Kuna mina ise elan Martnas ja ka minu laps käib Martna lasteaia, oli kohe selge, et just sinna me oma idee ja mõtetega läheme, sest just kõige väiksemad on need, kellele tahame rõõmu valmistada.

Lasteaia personaliga ideed arutades saime nõusoleku ja hakkasime projekti elluviimisega pihta. Alustasime joonte joonimisega ning saime väga palju abi lähiringist, kes selle alaga tegelevad, nemad valmistasid ka meile liiklusmärgid. Liiklusplatsil on lastele ringtee koos ringtee ja anna teed märgiga. Märgitud on ka ülekäigurada koos märkidega ning samuti suunajooned, mis viivad ringteele ja sealt välja. Liiklusmärgide paigaldamisel olid suureks abiks meie

FOTO: AIRE ALJASTE

elukaaslased.

Samuti on lastel nüüd oma lasteaia hiirepesa-nimeline bussipeatus. Eialgu oligi plaan teha ainult liiklusplats, aga töö käigus tuli ideid veelgi.

Õues oli üks vana kivimüür, mis hetkel kasutust ei leidnud ja sinna valmistasime välise kriiditahvli kuhu nüüd saavad lapsed joonistada. Mulle endale oli lasteaia silma jäänud, et jooksurataid napib ja sellest sündis idee soetada just jooksurataid.

Kogusimegi raha ja soetasime neli jooksuratast. Leidsime ka abilisi, kes aitasid soetada uusi kiivreid. Politsei palusime laste-

aeda läbi viima ohutuse tundi ja nad olid meeleldi nõus tulema. Kohal käis kaks toredat politseinikku ja lastele väga meeldis. Meil oli kõigil lastega üks tore ja vahva päev. Oleme tänulikud, et saime oma ideed ellu viia.

Kui lastelt päeva lõppedes küsisime, kuidas neile meeldis, lausuvad kõik ühest suust, et oli parim päev. See tegi südame soojaks ning näitas, et oleme oma projektiga õiges kohas.

Aitäh kõigile abilistele ja lasteaia personalile.

Maia Kõrvemaa, Katri Järva

Taebbla kool – 175

aupäeval, 10. juunil toimub Taebbla kooli kokkutulek, mis on pühendatud kooli 175. aastapäevale. Kas teadsid, et...

1848. aastal peetakse Taebbla kooli asutamisaastaks. Umbes samal ajal hakati kooliharidust andma ka Võnnu ja Palivere vallakoolides.

Esimesed õpetajad...

Taebbla vallakooli esimeseks õpetajaks oli mõisa kangur Johan Enok. Laste õpetamist alustas ta rändõpetajana, kuna puudusid ruumid laste kokkutsumiseks. Enok kutsus lapsed kokku suuremasse tallu ja õpetas kohapeal neid tavaliselt kolm päeva. Seejärel siirdus õpetaja teise külla. Õpetamine seisnes lugemise, kirikulaulude ja rehkendamise õpetamises. Rändkooliõpetaja elu oli väga raske ja tulemused kasinad.

Teiseks kooliõpetajaks sai Johani poeg Villem Enok, kes pidas koolmeistriametit kuni 1877. aastani. Villem Enok oli koolitatud mees, kes oskas saksa ja vene keelt.

Viis koolimaja...

1869. aastal ehitati Taebblasse esimene koolimaja, mis asus samal kohal, kus praegune vana koolimaja. Ligi 30 aastat Enokite püüdlikkude ja ennastsalgavat haridustööd Taebblas, avardasid tunduvalt elanikkonna silmaringi ja kirjaoskajate inimeste arv kasvas jõudsasti.

1869-1893. Lembitu Varblase visandatud.

1886.-1903. aastani töötas Taebblas kooliõpetajana Johan Mädasson. 23-aastane Tarvatu valla noormees kiindus Taebblasse nii, et jäi siia elama. Mädassonist kõneldakse kui arukast ja lõbusast inimesest, kes oma tööülesannetega hõlpsasti toime tuli ning laste ja nende vanemate lugupidamise võitis.

1893. aastal juhtus Taebblas õnnetus ja koolimaja põles maha. Tuli oli lahti pääsenud põõningult. Ühes koolimajaga põlesid ära laut ja ait. Õpetaja Mädasson sai korteri Kadarpiku külas ja käis tunde andmas vallamajas Võntkülas.

1894 - 1926.

1894. aastal ehitati samale kohale uus koolimaja, mis oli eelmisest avaram, ent kehva plaaniga – õpilaste kitsas ja koolijuhataja korter pereinimesele väike.

1926. aasta 3. juunil süttis koolimaja pikselõõgist ja põles maani maha. Õppetöö viidi ajutiselt üle Lääne-Nigula kiriku leerituppa.

1928. aasta mais alustati arhitekt Anton Perna projekti järgi uue koolimaja ehitamist. 1929. aasta 3. novembril avati uus koolimaja õppetöök. Sarnaselt teistele Eesti Vabariigi esimesel perioodil ehitatud koolimajadele, olid ka selles koolihoones internaat, õpetajate ja direktori korterid. Kool töötas kuue-klassilisena, õpilasi oli koolis umbes 100. Saksa okupatsiooni ajal (1941- 1944) paigutati hoonesse saksa

1929. FOTO: LEHO LÖHMUSE ERAKOGU

1978-2000. FOTO: JAANUS MÄGI ERAKOGU

välihaigla. Hoones hävis sõjaeelne sisekujundus ja Ants Laikmaa poolt koolile kingitud autoportree. 1962. aastal valmis koolimaja juurde uus kahekordne internadihoone ja 1964. aastal võimlakorpus.

ANTS LAIKMAA kirjutab 1929. aastal oma raamatus „Kas tõesti mina. Kirjad läbi elu“: „Taebbla on ärganud ja teda enam ei peata. Vaadake, seal on tõusnud ta haridustempel, uus suur koolimaja – paistab, tervitab juba kaugele raudteele, teine sama uhke Vigala kõrval. Avarad ruumid, avarad aknad, keskküte ja elektrivalgustus!“

Ja koolimaja taga laste silmide rõõmuks ja jalgele talvel liulaskmiseks ilusate aasadega jõgi, seal taga suvel haljas, talvel härmas mets. Õnne Taebbla rahvale, talle valgus tuleb!“

70-ndatel arenes Taebbla ja selle ümbrus jõudsalt, mis tõi kaasa vajaduse uue ja suurema koolimaja järele. 1978. aasta 1. septembriks valmis neljas koolihoone 748 õpilasele (1987. aastal oli õpilaste arv koolis 540). 1989. aastal muudeti kool 12-klassiliseks ning 1994. aastal reorganiseeriti Taebbla keskkool gümnaasiumiks.

19. veebruaril 2015 võeti Lääne-Nigula valla volikogus vastu otsus Taebbla gümnaasiumi ümberkorraldamiseks põhikooliks. Arhitekt Kalju Kisanti projekti järgi alustati uue koolimaja ehitamist 2019. aastal ja õppehoone valmis märtsis 2020. Käesoleval õppeaastal õpib koolis 137 õpilast.

Koolihoone alates 2020. FOTO: JAANUS MÄGI ERAKOGU

Taebbla kooli tunnuslause on
SISENE, ET ÕPPIDA.
VÄLJU, ET SAAVUTADA!

Taebbla koolijuhid läbi aegade:
Johan Enok (1848-1863)
Villem Enok (1864-1877)
Villem Petree (1877-1885)
Kristjan Engusk (1885 - 1886)
Johan Mädasson (1886-1903)
Valter Käär (1906-1911)
Ado Andrea (1913-1934)
Juhan Viilma (1934 - 1940)
Pärt Ellerhein (1941- 1941)
Evelin Kansa (1941 - 1946)
Nikolai Tivik (1946 - 1947)
Jaan Pull (1947 - 1949)
Arnold Kuur (1949 - 1951)
Lembitu Varblane (1951 - 1965)
Axel Peel (1965 - 1969)
Margit Ilves (1969 - 1970)
Lembitu Varblane (1970 - 1973)
Leo Treu (1973 - 1990)
Jaanus Mägi (1990 - ...

Loo valmimisel kasutati Taebbla kooli 1953. aastal lõpetanud vilistlaste Ülo Nurgese jt, Jüri Uustalu, Leo Treu ja Ajapaik materjale.

Jaanus mägi

direktor

Kersti Lõhmus

õppe- ja arendusjuht

Toimekas kevad Martna põhikoolis

„Meie koolis pole kunagi nii palju teisi õpilasi külas käinud!“ on mulle öelnud nii õpilased ka kui õpetajad. Jah, sellel kevadel on tõepoolest Martna põhikooli leidnud tee nii meie oma valla koolide kui ka üle maakonna ja isegi teiste maakondade õpilased ja õpetajad. Järgnevalt siis natuke lähemalt sellest, mis neid ajendas meie kooli külastama.

12. aprillil toimus esmakordselt Lääne piirkonna AÕA ehk Arukate Õpilaste Akadeemia. See väga suurepärase tagasisidet saanud ettevõtmine oli koostööprojekt Ida-Virumaa Hariduskoperiga, kes selle mängu looja tegelikult on. Esimene akadeemia tõi Martnasse kokku 12 võistkonda üheksast erinevast koolist. Arukate Õpilaste Akadeemia korraldamise eesmärk on suunata lapsi enam huvi tundma looduse ja täppisteaduste vastu. Mäng hõlmab endas nii teoreetilise teadmisi, kui ka praktilist katset, mis igas mängus alati olemas on. Kuna varasemalt pole sellist mängu Läänemaal korraldatud, oli see õpilaste jaoks väga põnev kogemus ning aitas koolis õpitut hoopis teises võtmes kasutada. Järgmised mängud Arukate Õpilaste Akadeemia raames ootavad meid ees juba sügisel.

Teine suur ettevõtmine toimus meie oma valla koolide õpilastele 4. mail ning selleks oli robotikapäev. Sellel päeval oli samuti maja täis õhinas lapsi, kes panid proovile oma loovuse ja teadmised programmeerimise ja robotite ehitamise vallas. Laste omaloodud masinatega peeti kiirendusvõistlusi kahes erinevas kategoorias. Teine pool päevast ehitati prügimasinaid. Päeva lõpus toimus võistlus, mis pani proovile prügimasinate töövõimekuse. Lisaks ehitamisele saime kuulata HITSA koolitaja Ramon Rantsuse loengut, kes rääkis lastele robotikast ja rohetehnoloogiast. Päeva lõpust ei puudunud muidugi autasustamine – nii said kõik osalenud koolid ja õpilased tänatud, et meie kutse vastu võtsid ja meile külla tulid.

Nende kahe suure projekti vahele mahtus veel hulgaliselt igapäevaseid erinevaid tegevusi - õppekäike,

AÕA ehk Arukate Õpilaste Akadeemia.
FOTOD: KÄDLY KÜNNAP

Robotika päev Martnas.

edukaid olümpiaadidel osalemisi, projekte, külalisi ja ettevõtmisi. Näiteks meie 7. klassi poolt algatatud ja korraldatud suur koristuspäev Martna külas, kuhu nad partneritena kutsusid osalema nii Martna osavalla kui ka Martna lasteaiast. Hoog sai sisse lükatud taaskord algatatud Erasmus+ projektile, kus seekord teeme koostööd viie erineva partneriga Itaaliast, Horvaatiast, Rumeeniast, Belgias ja Prantsusmaal. Planeerimisfaasis on juba ka mitmed põnevad projektid sügiseks, kuid sellest kuulete juba siis, kui aeg sealmaal on.

Kohtumiseni Martna põhikoolis!

Kädly Künnap

Martna põhikooli direktor

Kultuurisõnumeid Kullamaalt

Tänavu tähistame helilooja ja orelkunstniku Rudolf Tobiase 150. sünniaastapäeva.

Tobias kui Eesti professionaalse muusika alusepanija oli Eesti esimene rahvusvaheliselt tunnustatud helilooja. 1912. aastast kuni surmani 1918 töötas Tobias Berliini Kuningliku Muusikakõrgkooli õppejõuna ja aastast 1914 professorina.

Rudolf Tobias sündis 29. mail 1873 Käinas, Hiiu maakohaliku köstri Johannes Tobiase ja tema abikaasa, Haapsalu linnaaedniku tütre Emilie-Marie (sünd Rimmel) pojana. Tobiaste pere oli suur. Neil oli 13 last. Vanuse järgi on nende nimed: Mary, Rudolf, Ferdinand, Klaara, Elisabeth, Berta, Johanna, Catharina, Margareta, Ernst, Saara, Agnes, Andreas. Niisiis sündis Rudolf suurpere teise lapsena.

29. septembril 1885 asus Tobiaste pere elama Kullamaale, kus isa Johannes pidas köstriametit ja juhatas Kullamaa Muusika Seltsi pasunakoori kuni surmani. Siit Kullamaalt algas noore Rudolfi haridustee Haapsalu Kreiskooli, Tallinna Nikolai Gümnaasiumi (tänapäevane Gustav Adolphi Gümnaasium) ja Peterburi Konservatooriumi. Siinsel haruldase kõlaga Carl August Tantonil orelil harjutas noor helilooja, improviseeris ning mängis teenistustel lugematuid kordi. On teada, et noore Tobiase improvisatsioonid koraalieelmängudele kujunesid nii pikkadeks, et tolleaegsel kirikuõpetajal Wilhelm Kentmannil tuli mitmel korral kõhatusega märku anda, et saaks teenistusega edasi minna. Kullamaal elamise aegadest on heliloojast säilinud esimesed fotod ja mälestused siinsest kaunist loodusest. Viimati külastas helilooja Kullamaad 27. augustil 1913 ja andis isa mälestuseks Kullamaa kirikus kontserdi. Rudolf Tobias suri 29. oktoobril 1918. aastal Berliinis, olles vaid 45-aastane.

7. juunil 1992 jõudis helilooja põrm kodumaale ja sängitati 17. juunil kell 19 annavad

Rudolf Tobias (paremalt esimene) Kullamaal.

Kullamaa kalmistumulda oma vanemate, vendade ja õdede kõrvale.

Suure helilooja tähtsündmust tähistatakse väärikalt nii Hiiu maakohal kui Kullamaal. Juubeliürituste sari Kullamaal algas 29. mail galakontserdiga Kullamaa Püha Johannese kirikus, kus professor Andres Uibo üliõpilased esitasid kuulajatele kõik 12 Tobiase koraalieelmängu. Kontserdi eel sai meie kiriku orelipuldi pingil avatuks kuldnäe mälestusplaat pühendusega Rudolf Tobiasele. Mälestusheht helilooja kalmul ja vestlusõhtu Kullamaa kultuurimajas, kus on avatud suurmehe elu kajastav näitus, lõpetas juubeliürituste avapäeva.

4. juunil kell 17 kõlab Kullamaal Viimsi Püha Jakobi koguduse kammerkoori ja Tallinna Piiskopliku Toomkiriku koori Laudate Dominum esituses Tobiase koorilooming. Orelil Hille Poroson ning koore juhatavad Andrus Kalvet ja Veljo Reier.

10. juuni kontserdil jõuab kuulajateni uudislooming, mis on pühendatud Rudolf Tobiasele. Akordionivirtuosi ja helilooja Henn Rebase ansamblipartnerid on trompetisolist ja õppejõud Neeme Ots ning pianist orelkunstnik Piret Rand. Uudisloomingu kõrval kõlavad ka mitmed hästi tuntud helitööd. Kontserdi alguseks on

17. juunil kell 19 annavad

meie kirikus Tobiase auks kontserdi Eesti interpreetid, kelle päritolu on lähemalt või kaugemalt seotud Kullamaaga. Kõrgelt tunnustatud metsosopran ja rahvuskooper Estonia välissuhete juht Helen Lepalaan ja orelkunstnik Tiit Kiik esitavad populaarseid aariaid ja oreliteoseid. Neid sekundeerib kauaaegne Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri tšellosolist Pärt Tarvas. Olgu teadmiseks, et Pärdi kõik esivanemad puhkavad Kullamaa kalmistul.

Juubeliürituste muusika-programmi lõpetab 20. juunil kell 19 Eesti Rahvusmeeskoor Mikk Üleoja dirigeerimisel. Kontserdil on kaastegev orelkunstnik Piret Aidulo. Kõik kontserdid toimuvad Kullamaa Kultuurimajas, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning EELK Kullamaa Püha Johannese koguduse koostöös ning esinemispaigaks on Kullamaa kirik.

Lisaks muusikale saab Risti-Virtsu mnt Kullamaa ristmik helilooja-nimelise kultuuriloolise teeviida ja Tobiase park suurmehele väärilise tekstiga graniitsamba ning sügisel, parimal istutamise ajal 150 roosi.

Olete kõik oodatud Rudolf Tobiase 150. sünniaastapäeva pidustustele Kullamaal.

Loit Lepalaan

Kullamaa kultuurimaja
juhataja

Kõik ujuma!

1. juulil toimub kolmandat korda Haapsalu – Noarootsi merepäevade raames Haapsalu – Österby avaveeujumine. Kogunemine ja võistlejatele numbrite väljastamine toimub kell 10 Noarootsis Österby sadamas. Kell 11.45 viiakse võistlejad bussidega Haapsallu Grand Holm Marina sadamasse, kus kell 13 antakse start. Ujumisdistanti pikkus on ca 2,3 km. Kõik võistlejad saavad distantsi läbimisel mälestusmedali, samuti on võimalus lõõgastuda KL Lääne maleva telksaunas. Kehakinnituseks kõigile osalejatele supp, jook ja midagi magusat.

Oma vanuseklassi parimatele auhinnad. Sel aastal on välja pandud ka eriauhinnad Haapsalu linna ja Lääne-Nigula valla parimale ujujale. Peale põhi-

distanti on Österby sadamas võimalik osaleda lastel ja kõigil teistel huvilistel 200 meetri ujumises.

Österby sadamas on kultuuriprogramm, näitused, rahvalaata jm atraktsioonid.

Haapsalus Grand Holm Marina sadamas on rahvale külastamiseks avatud mereväe väekaitse kaater Roland.

Infot ürituste kohta saab www.visithaapsalu.com ja võistlustele registreerimise ning osalemise kohta meisterujumise U-klubi kodulehelt või telefonidel Kristiina Arusoo 5665 6831 või Aleks Kivinuk 509 2935.

Võistlejate auhinnalaua rikastamisel ootame oma firma toodanguga või teenustega ka kohalike ettevõtete toetust!

Rudolf Tobias 150

29. mail kell 18.00 Kullamaa Püha Johannese kirikus galakontsert. EMTA professori Andres Uibo üliõpilased. Kell 19.00 Kullamaa Kultuurimajas vestlusõhtu.

4. juunil kell 17.00 Kullamaa Püha Johannese kirikus Tobiase kooriloomingu kontsert. Viimsi Püha Jakobi koguduse kammerkoor, Tallinna Piiskopliku Toomkiriku koor „Laudate Dominum“, Hille Poroson (orel), dirigendid Andrus Kalvet ja Vello Reier.

10. juunil kell 19.00 Tobiasele pühendatud uudisloomingu kontsert. Tiia Tenno (orel), Henn Rebane (akordion), Neeme Ots (trompet).

17. juunil kell 19.00 Kullamaa Püha Johannese kirikus, Eesti interpreetide kontsert. Helen Lepalaan (metsosopran), Pärt Tarvas (tšello), Tiit Kiik (orel).

20. juunil kell 19.00 Kullamaa Püha Johannese kirikus Eesti Rahvusmeeskoori kontsert. Piret Aidulo (orel), Muusikajuht ja dirigent Mikk Üleoja.

10. JUUNI RISTIL

LÄÄNE-NIGULA VALLA OSAVALDADE SÜGEMÄNGUD

9.30 AVATAKSE SEKRETARIAAT KOOLIS

10.30 VÕISTKONDADE ESINDAJATEGA KOOSOLEK

10.45 SÜGEMÄNGUDE AVAMINE

11 JALGPALL TÄNAVAKÕRVPALL RANNAVÕRKPALL ORIENTEERUMINE

11-16 KÕRVPALLIVISKE

12-15 VIBUSPORT

13-16 JÕU- JA VASTUPIDAVUSRAHA

13-15 LÕUNA

16 PENDELTEATEJOOKS LASTELE

16.30 MAASTIKUTEATEJOOKS

17 JUHTKONNA VÕISTLUS

17.40 MAASTURI TÕMME

18.15 VIKTORIIN-MÄLUMÄNG

19.10 AUTASUSTAMINE

Loomemajas 20-24

DJ FELIX SUUSABAASIS POP-UP BAAR

MIHKL LÄVÄRAND

JANSAPUIT Epiim NEVI saku Livimaa Lihavõis Balbiino TERE

LÄÄNE-NIGULA VALD kadarbiku Risti Loomemaja

10-16 PANNKOOGI- JA JÄÄTISEKOHVIK higelmüüdid ratta vigursõidurada kiivrite kaunistamise töötuba põgenemistuba vanusele 14+

Kooli juures kustatab nälgia 13-18

KUBAANO TOIDUKÄRU

Nii Täpsem info ja alade juhendid osavõitjate esindajate käest

Tule võistlema ja omadele kaasa elama!

ARMASTATUD MAISTEED

MarSan Print

TERE

ANDRES DVINJANINOV RICKARD FUCHSI MONOKOMOODIAS

VANUSE 50 VARJUNDIT

KIRIMÄE RAHVAMÕISAS

1. JUULIL KELL 19

KARLOVA TEATER

PILETID PILETILEIUS 15/17€ JA TUND ENNE KOHAPAEAL

20€ TÄIENDAV INFO INGRID KESLER 53026028

Nova Külalistemaja & kohvik
17. JUUNI KELL 18.00
**NÕVA KÜLA
JAANIPIIDU**

TANTSULE KUTSUB:
KARL MADIS

LASTELE KOHAL
BATUT
&
HOBUSED

TOETAVAD
NOVA OSAVALD

ÕHTUT JUHIB
MARK KITAJEV

SISSEPÄAS KÕIGILE TASUTA!

JAAANITULI
22. JUUNIL PIIRSALU PARGIS

Boogie Company Pilet 10€

*Alla 15a tasuta

Jaanitule algus kell 20:00

Kavas:

- Piirsalu Küla Selts 20 tutvustus
- Koduküla pärimuslood
- AM Duo

Avatud Piirsalu rahvamaja 13:00-15:00
Liiva talumuuseum 15:00-17:00
Piirsalu kirik 15:00-17:00
Piirsalu Vet punkt 17:00-19:00

Toitlustab LEVI FOODS OÜ

Rõude jaanituli

23. juuni
kell 21:00

Pilet 12€

KARAVAN

Õhtut juhib
Toomas Lumi

Puhvet

Lisainfo roude.kylamaja@outlook.com/56235420

Risti Taluturg

Kell 10-12
Risti turuplatsil,
Läänemaal

29. aprill	9. september
13. mai (kevadlaat)	23. september
27. mai	14. oktoober
10. juuni	28. oktoober
24. juuni	11. november
15. juuli	25. november
12. august	2. detsember (ööturg)
26. august (ööturg)	9. detsember
	16. detsember

Tule ostma ja müüma!
Müüjaks registreerimine: lingid.ee/taluturg
tel: 5635 2591

**Noarootsi osavalla
Jaaniõhtu**
22.06.2023

TUULELÖÖTSUTAJAD

KELL 20
PÜRKSİ MÕISA
PARGIS

JAANILÖKE
SÜÜDATAKSE KELL 22

SEGARAHVATANTSURÜHM "WEST"
Ciritus kõigile tasuta!

Info tel. 5200913

Marge Burx
Wild Mess Foodtruck
Haapsalu Suhkruvatt
Koogikübari Haapsalust

**Võidupüha
ja Jaaniõhtu
Kullamaal**
23. juunil 2023

Kell 21.00
Võidutule saabumine ja pidulik tseremoonia
Kullamaa Vabadussamba jalamil.
Mängib Kullamaa Muusika Seltsi sõprade orkester.

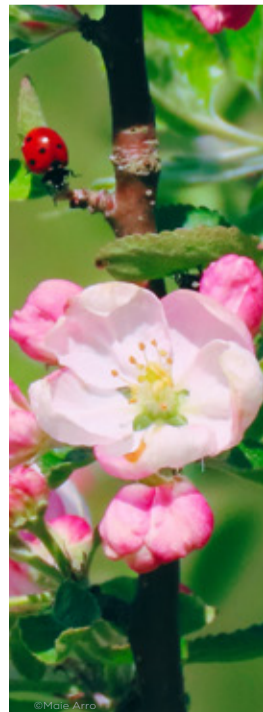
Kell 21.30
Jaaniõhtu Kullamaa Linnamäel „Rohumäel“.
Meeleolukas Jaaniõhtu programm.
Tantsumuusika ansambli „Kahevahel“.
Jaaniõhtu söögid - joogid Pärlil Pubilt.

VÕIDUPÜHA
LÄÄNEMAA MAAKAITSEPÄEV NOAROOTSI

Palivere jaanituli
24. juunil kell 17
Kuliste aasal

Tasuta

VENNASKOND

**LÕPUAKTUSED
LÄÄNE-NIGULA VALLA KOOLIDES**

- Nõva Koolis 13. juunil kell 17.00
Risti Põhikoolis 15. juunil kell 18.00
Oru Koolis 15. juunil kell 15.00
Palivere Põhikoolis 16. juunil kell 18.00
Kullamaa Keskkooli 9. klass 16. juuni kell 18.00
Kullamaa Kultuurimajas
Martna Põhikoolis 17. juunil kell 12.00
Taebla Koolis 17. juunil kell 14.00
Noarootsi Koolis 17. juunil kell 11.00, Pürksi Kultuurimajas
Noarootsi Gümnaasiumis 22. juunil kell 14.00
Kullamaa Keskkooli 12. klass 21. juuni kell 18.00
Kullamaa Kultuurimajas

TUULT TIIBADESSE, KOOLILÕPETAJA!
SINU LÄÄNE-NIGULA^{VALD}

23. JUUNI 2023

- 12.00 Pargade asetamise tseremoonia ning
Kodutütarde ja Noorte Kotkaste vande andmine
Noarootsi Vabadussõja mälestussamba juures Hosbyes.
- 13.00 Maakaitsepäeva algus Pürksi keskuses. Toimuvad mitmed
Kaitseliidu ning partnerorganisatsioonide väljapanekud.
Huvilised saavad uudistada Kaitseliidu ja kaitseväe relva- ja
tehnikanäitust. Kohale tuuakse maastur, veoauto, soomus-
transportörid, samuti tank Challenger 2 ja teised masinad.
- 15.00 Võidutule saabumine ja selle jagamine soovijatele.

Tule ja tähistage Võidupüha Noarootsis!
Põnevaid tegevusi jagub nii noortele kui vanematele!

KUULUTUSED

Metsamaapinna ketasadrage ettevalmistamine istutamiseks ja külviks. 5345 3698
mikk@metsaader.ee

Külapidu 15. juulil kl.21
Pürksi kultuurimajas

Ansambliga
FREDDY TOMINGAS & THE RIFF

Pilet 5 eurot
Kulade mängudel osalejatele TASUTA!
Info tel. 5200913

RÕUDE KÜLAMAJAS
LÄÄNEMAA EAKATE SUVEPÄEV 12. JUULI 2023 kell 11.00

PÄEVA JUHIB JA MUUSIKAT TEEB RIVO REHE

PÄRIMUSPÄEV - RAHVARIIETE TUULUTAMINE

Töötab kohvik Pakutakse lõunasuppi

AVATUD MUUSEUM VAIBATOAS NÄITUSMÜÜK

SOOVIJAIL VÕIMALUS TEHA GRUPIPILTE

ESINEVAD: MARTNA LAULJAD, HAAPSALU VÕIMLEJAD JA KULLAMAA TANTSIJAD

PÄEVA KORRALDAB RÕUDE RAHVAS KOOS LÄÄNEMAA PENSIONÄRIDE ÜHENDUSEGA

Ristil võtab patsiente vastu perearst Piret Mets. Palume eelnevalt registreerida aeg vastuvõtule telefonil 476 1231

Suvesündmused Lääne-Nigulas

JUUNI

02.06 kell 19 Segakoor Sonore kontsert Risti Kultuurikeskuses
04.06 kell 15 Kevadkontsert Piirsalu kirikus
04.06 kell 19 Kontsert "Rudolf Tobias 150"
Kullamaa Püha Johannese Kirikus
10.06 kell 9.30 Lääne-Nigula osavaldade suvemängud Ristil
10.06 kell 10 Risti taluturg
10.06 kell 19 Kontsert "Rudolf Tobias 150"
Kullamaa Püha Johannese Kirikus
17.06 kell 14 Nõva Kooli viiuldaste kokkutulek ja harduselu 160.juubel
17.06 kell 18 Komöödiateater "Anne Paluver ikka 27"
Pürksi Kultuurimajas
17.06 ja 20.06 kell 19 Kontsert "Rudolf Tobias 150"
Kullamaa Püha Johannese Kirikus
30.06 kell 19 Etendus "Vale"
Teeristi Villa teatrigaraažis, Paslepa külas

JUULI

01.07 kell 10 Haapsalu-Noarootsi merepäev Österbys
01.07 kell 19 Monokomöödia "Vanaduse 50 varjundit! Kirimäe Rahvamõisas
01.07 kell 19 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis, Paslepa külas
01.07 Rápina Jack live, Roslep Brewery metsabaar, Rooslepa.
("Uksed" kell 19.00 Pileti info ja laua broneerimine - bar.roslepbrewery@gmail.com)
02.07 kell 14 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis, Paslepa külas
02.07 kell 19 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis, Paslepa külas
04.07 kell 10 Suvekursus noortele vask- ja löökpilli mängijatele Noarootsis (registreerimine sise.eamt.ee/tk, kursus toimub kuni 8.07)
04.07 JA 05.07 kell 19 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis
15.07 kell 9.30 Noarootsi XVII külade mängud
15.07 kell 19 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis, Paslepa küla
15.07 kell 21 Külapidu Pürksi kultuurimajas
16.07 JA 17.07 kell 19 Etendus "Vale" Teeristi Villa teatrigaraažis
22.07, 23.07, 24.07, 26.07, 27.07, 30.07 ja 31.07 algusega kell 19 Etendus "Nõrkusehetk" Teeristi Villa teatrigaraažis
22.07 Jaanus Saks & Johanna Randmann Live, Roslep Brewery metsabaar ("Uksed" kell 19.00 Pileti info ja laua broneerimine - bar.roslepbrewery@gmail.com)
28.07 kell 20 Ansambel "Köömes" Kirimäe Rahvamõisas
29.07 Linnamäe kontsertite päev
29.07 Pöölõy Gläänz Live, Roslep Brewery metsabaar, Rooslepa.
("Uksed" kell 19.00 Pileti info ja laua broneerimine - bar.roslepbrewery@gmail.com)
30.07 kell 14 Etendus "Nõrkusehetk" Teeristi Villa teatrigaraažis

AUGUST

01.08 JA 02.08 kell 19 Etendus "Nõrkusehetk" Teeristi Villa teatrigaraažis
12.08 Bashment@Roslep Brewery Metsabaar DJ Tarrvi Laamann, MC J.O.C ja DJ/MC Tommyboy (Jamaika muusikaga tantsuõhtu), Roslep Brewery metsabaar, Rooslepa.
("Uksed" kell 19.00 Pileti info ja laua broneerimine - bar.roslepbrewery@gmail.com)

Vaata pidevalt täienevat sündmuste kalendrit
www.laanenigula.ee/kalender

PALIVERE NÄDALA-MÄNGUD

JÕUDU ANNAB RÄNNA RÖÖTSI Armastatud maitset

NELJAPÄEVITI 18.30 OSALUS 5€ 18.05-31.08

LÄÄNE-NIGULA VALD LIIKUMISAESTA 2023

LÄÄNELAAS LEADER

PALVERE TURISM- JA TERVESSPORDIKESKUS

15. juulil, 2023
Noarootsi XVII külade mängud

Mängude avamine vallamaja oes kell 9.30

Võistkondlikud alad: võrkpall, tänavakorvpall, teatvõistlus, köievedu, mälumäng, individuaalsed ja paarisalad: disgolf, kapteni või kulavanoma võistlus, rehvisoina ületamine. Võistlused lastele kahes vanusegrupis: pendeltoatoajooks, korviviskod, teatvõistlus. Külade mängude juhend saadetakse korraldustoimkonna poolt laiali juuniku lõpus.

Külade registreerimine kuni 8. juulil tel. 5200913 või pürksi.kultuurimaja@laanenigula.ee

JAAANIMÖLL METSATÖLL

KIRIMÄE RAHVAMÕISA PARGIS 16. JUUNIL KL 20

Pilet eelmiseks Piletilevis veebruaris 13.20€; märtsis 16.20€; alates novembrist 18.20€. Tänu enne algust kokkapeal 20€

Täiendav info tel. 53026028 Ingrid Kesler

GOLDEN FIELDS FORAGE FACTORY

Ostame aastaringelt heina ja silo!

Kuiva eksporthaina ostutingimused
Roodeväljale tarnituna (niiskus alla 15%):

- Proteiin alla 6,00% - 95 eur/t
- Proteiin 6,01% - 7,99% - 100 eur/t
- Proteiin 8,00% - 9,99% - 105 eur/t
- Proteiin 10,00% - 12,00% - 115 eur/t
- Proteiin üle 12% - 120 eur/t

50% makse peale esmast kvaliteedi kontrolli ja lepingu allkirjastamist, ülejäänud 50% 150 päeva jooksul lepingu sõlmimisest. Umbrohu sisaldus ei tohi pakis/ruloonis ületada 10%.

Kaup peab vastama heinale tavapäraselt esitatud nõuetele, mitte sisaldama toksilisi osakesi ega eluskahjureid, värvus loomulik.

Ei ole lubatud ebaloomulikku lõhna ega hallitust.

Niiskusega 15,00%...18,99% ja pruuni värvi heina ostetakse kokku allahindlusega - 12 €/t.

Ladustamise kompensatsioon peale lepingu sõlmimist 0,10€/t/päevas.

Transpordi kompensatsioon heina veole alates 20 kilomeetrist.
Huvi korral ühendust võtta

Marko Vinni +372 5918 1774, e-post: marko.vinni@kevili.ee
Villu Talmet +372 5335 9418, e-post: villu.talmet@goldenfields.ee
Alo Alt +372 5551 3329, e-post: alo.alt@goldenfields.ee

KALMISTUPÜHAD LÄÄNE-NIGULAS

KOELA KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 18. JUUNIL KELL 13.30
KUIJÕE KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 4. JUUNIL KELL 13.00
KULLAMAA KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 25. JUUNIL KELL 11.00
LEEDIKÜLA KALMISTUL - LAUPÄEVAL, 24. JUUNIL KELL 12.00
MARTNA KALMISTUL - REEDEL, 23. JUUNIL KELL 13.30
NOAROOTSI KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 11. JUUNIL KELL 14.00
NÕVA KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 25. JUUNIL KELL 11.00
PIIRSALU KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 18. JUUNIL KELL 13.00
ROOSLEPA KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 11. JUUNIL KELL 11.00
RÕUDE KALMISTUL - REEDEL, 23. JUUNIL KELL 11.00
SUTLEPA KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 11. JUUNIL KELL 12.30
VEDRA KALMISTUL - LAUPÄEVAL, 24. JUUNIL KELL 14.00
VÄIKE-LÄHTRU KALMISTUL - PÜHAPÄEVAL, 6. AUGUSTIL KELL 11.00

TULE TAI CHI JA QI GONG TRENNI NÕVAL!

Tai Chi liigutused vabastavad sisemised blokeeringud kehas ja vaimus, tugevdavad immuunsüsteemi ja eneseterendamisvõimet, lõdvestavad, vähendavad stressi, alandavad vererõhku ja taaselustavad.

Õpetaja H. J. Gaiss Tel. 58059812 hans@marikapuhkus.ee
Kes saavad liituda? **Mehed ja naised vanuses 16-88.**
Trenn kestab alati 1,5 tundi.
Suurema kogemusega saab trenni pikendada 2 tunnini.
Igal laupäeval 13-14.30.
Hea ilmaga Nõva kooli juures õues, halva ilmaga kooli võimlas.

Kaasa võtta kerged spordiriided, jalanõud ja soovitatavalt joogivesi. Tule-vaata-osale!! Tunnid on tasuta, annetused on oodatud.
HARJUTAGE regulaarselt: teie KEHA ja VAIM tänavad teid.
Võimalik teha eratudunde, 1,5 tundi maksab 10€/inimene.
Koht ja aeg kokkuleppel.

50% makse peale esmast kvaliteedi kontrolli ja lepingu allkirjastamist, ülejäänud 50% 150 päeva jooksul lepingu sõlmimisest. Umbrohu sisaldus ei tohi pakis/ruloonis ületada 10%.

Kaup peab vastama heinale tavapäraselt esitatud nõuetele, mitte sisaldama toksilisi osakesi ega eluskahjureid, värvus loomulik.

Ei ole lubatud ebaloomulikku lõhna ega hallitust.

Niiskusega 15,00%...18,99% ja pruuni värvi heina ostetakse kokku allahindlusega - 12 €/t.

Ladustamise kompensatsioon peale lepingu sõlmimist 0,10€/t/päevas.

Transpordi kompensatsioon heina veole alates 20 kilomeetrist.
Huvi korral ühendust võtta

Marko Vinni +372 5918 1774, e-post: marko.vinni@kevili.ee
Villu Talmet +372 5335 9418, e-post: villu.talmet@goldenfields.ee
Alo Alt +372 5551 3329, e-post: alo.alt@goldenfields.ee